

На нашу думку, удосконалення правового механізму взаємодії повинно здійснюватися шляхом систематизації нормативної бази, чіткого визначення повноважень і відповідальності суб'єктів, розвитку інституційних форм співпраці та запровадження регулярних спільних навчань. Доцільним є також розширення координаційних механізмів та впровадження сучасних підходів до управління у сфері публічної безпеки.

Таким чином, ефективна взаємодія Національної гвардії України та Національної поліції України є необхідною умовою забезпечення громадського порядку в умовах воєнного стану. Її вдосконалення сприятиме підвищенню ефективності правоохоронної діяльності, зміцненню національної безпеки та забезпеченню належного рівня захисту прав і свобод громадян.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2015. № 40-41. ст.379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
2. Про Національну гвардію України: Закон України від 13.03.2014 № 876-VII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2014. № 17. ст.594. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18#Text>
3. Про затвердження Порядку організації діяльності та взаємодії Національної гвардії України з уповноваженими органами державної влади та органами місцевого самоврядування: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2021 № 894. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/894-2021-%D0%BF#Text>
4. Про затвердження Інструкції про організацію та несення служби з охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки військовими частинами (підрозділами) Національної гвардії України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 24.12.2019 № 1089. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0020-20#Text>
5. Службово-бойова діяльність підрозділів Національної гвардії України: навч. посіб. / Р.С. Троцький, О.В. Коба, О.В. Ткаченко, В.Г. Дудурич, О.І. Курило. Київ. Київ. інст. НГ України. 2022. 217 с.
6. Ярошак О. Я. Взаємодія Національної поліції з правоохоронними підрозділами у ході забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів в Україні. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2024. Серія ПРАВО. Випуск 81: частина 2. С. 240–243. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.81.2.37>
7. Організація діяльності підрозділів Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки і порядку в умовах воєнного стану: метод. рек. / В. Л. Костюк, В. В. Литвин, В. В. Мозоль, А. О. Шаповалова, Р. А. Сербин. Київ. Нац. акад. внутр. справ. 2023. 52 с.
8. Комісаров О. Г., Кобзар О. Ф. Особливості поліцейської діяльності підрозділів Національної гвардії України. *Чесць і закон*. 2019. № 1. С. 95-99.
9. Белай С. В., Островський С. О. Юридичні засади поняття «взаємодія Національної гвардії України з правоохоронними органами та військовими формуваннями України». *Чесць і закон*. 2019. № 3 (70). С. 85–90.

ВОЛОШИН ДАНИЛО РОМАНОВИЧ

курсант Київського інституту Національної гвардії України

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СТРІЛЕЦЬКОГО ОЗБРОЄННЯ

особливості сучасних зразків стрілецького озброєння, відмінності та схожості зразків озброєння різних країн світу та основні шляхи розвитку цього питання у різних країнах.

Спочатку варто розглянути питання набоїв. Основними набоями у всьому світі є: 5.56 на 45, 5.45 на 39, 7.62 на 39, 7.62 на 51, 7.62 на 54 та 5.8 на 42. Також як новий зразок набоїв США представили 6.8 на 51, а концерн Калашников експериментальний 6.02 на 41.

Питання набоїв полягає у рівновазі між вагою, проникаючою дією, зупиняючою дією та наявністю набоїв та зразків озброєння. У особистій розмові з військовослужбовцями Збройних сил Канади вони висловили більшу прихильність до набоїв 7.62 зразки 1943, виключно через зупиняючу дію. У мене це викликало значний подив, проте вони пояснили, що набой 5.56 мають надто сильну проникаючу дію, що може не зупинити противника під час бою. І це не зважаючи також на його велику масу. Також тенденцію до не просто надання переваги, а постановки на озброєння, показала Фінляндія, що до цього часу використовує гвинтівку RK-62, що в свою чергу є модернізованою копією автомата АКМ.

З іншої точки зору, у цій же розмові з нашими партнерами, вони в край скептично висловились до нових гвинтівок армії США XM-7, а саме до набою, що є в своїй суті перехідним між 5.56 на 45 та 7.72 на 51. Аргументація цього скепсису полягає у надлишковій для похоти вазі, точності та потужності гвинтівки, яка би більше підійшла для марксменів, а набій в тому числі й кулеметникам. Також наявність на складах не тільки США, а й більшості країн альянсу НАТО, набоїв .223 та .308 калібрів ставить під сумнів доцільність такого переходу. Особисто на мою думку цей перехід на новий набій, кулемет на штурмову гвинтівку армією США нагадує мені подібний в СРСР з його тріадою: АК-47, РПД та СКС під новий на той час набій 7.62 на 39.

Також можна відмітити російський АК-22 з набоєм 6.02 на 41, але з огляду на брак новин щодо його розробки, маю сміливість вважати його спробою створити аналог китайській гвинтівці QBZ-191 під набій 5.8 на 42. Проте з огляду на розміри гільз першого та другого набоїв, маю здогадку, що московити мають бажання створити набій із ще більшою пробивною здатністю, що міг би поступити на озброєння окремих спецпідрозділів.

Під набій 7.62 на 54 щось нове розробляє тільки РФ, а саме новим зразком стала снайперська гвинтівка Чукавіна, яка також є під набій 7.62 на 51, але навіть противник надає перевагу та нарощує виробництво СВД.

З набоями розібрались, але перед основними особливостями зразків озброєння варто розглянути шляхи, якими зразки озброєння розвивались. Є два основні шляхи цього розвитку: розвиток своїх зразків озброєнь та копіювання з модернізацією вже існуючих. Перший шлях обрали багаті країни з розвинутою збройною промисловістю, такі як США та їх AR система, СРСР - АК система Китай - лінійка QBZ, Німеччина(раніше) - HKG3 та G36, Франція(раніше) - Famas, Бельгія - лінійка компанії FN, Сполучене Королівство - L85, Південна Корея - Daewoo K1, Японія - NOVA type 20, Польща - GROT, Італія - лінійка компанії Beretta, Чехія - лінійка компанії CZ. Другим же шляхом користуються країни, що мають обмежений оборонний бюджет: Німеччина (теперішній час) - лінійка HK 400-ї серії, Іспанія - CETME model L (копія HKG3), Хорватія - VHS-2, Північна Корея - копії АК, Україна - в представленні зразків не потребує, Болгарія - продукція державного підприємства "Арсенал", Канада - продукція Diemaco та багато інших.

Основними характерними рисами всього сучасного озброєння є модульність, компактність та уніфікованість набоїв. Модульність в сучасних умовах забезпечується конструктивними особливостями зброї, що дають можливість замінювати різні елементи, та наявністю на окремих елементах платформ для встановлення різного роду приладів. Компактність забезпечується компонуванням зброї (той самий булап), зменшенням довжини ствола, можливістю складання та регулювання прикладу. Більша частина моделей сучасної зброї виготовляється під набій 5.56 на 45 у зв'язку з великою наявністю цих набоїв на міжнародному ринку та наявністю в більшості країн Європи та Америки великих запасів цих набоїв. Також, за цієї ж причини, все ще наявні новинки під набій .308 калібру (та ж фінська SAKO M23).

Окремо варто виділити платформи типу планок Вівера/Пікатіні та М-лок. Вони наявні на всіх зразках сучасної зброї, а також окремі компанії створюють змінні частини старих зразків озброєння з цими платформами, що дозволяють осучаснити старі системи (та ж компанія Крук). Ці платформи дають можливість встановлення неелектронних приладів, таких як складні механічні прицільні пристосування, передні руків'я перенесення вогню

вертикального, горизонтального, кутового або регульованого спрямування, а також сошки та перехідники для встановлення зброї на штатив. Електронними ж приладами на цих платформах є коліаторні та голографічні приціли, нічні та теплові засоби спостереження, балістичні калькулятори, засоби лазерного цілевказання, дальноміри, тощо. Важливо взяти до уваги і оптичні прицільні прилади: магніфери(збільшувачі зображення для роботи з коліаторними/голографічними прицілами), приціли фіксованої та регульованої кратності.

Висновком є загальна картина, у якій зразки стрілецької зброї є все більш підлаштованими під користувача, надають можливість регулювання та індивідуального підходу до кожного користувача. В той же час залишаючись уніфікованими, єдиними зразками озброєння цілих армій. Кожна розвинута держава активно спонукає до розвитку та виробництва саме таких зразків озброєння, хоч і різними шляхами. Україна в цьому питанні не є виключенням. Хоч нам ще далеко до уніфікації озброєнь у рамках всієї держави, але ми вже можемо бачити цілі уніфіковані підрозділи озброєні сучасною та ефективною зброєю.

ГЛАЗКОВ АНДРІЙ ГРИГОРОВИЧ

Київський інститут Національної гвардії України

КОЗІН ВЛАДИСЛАВ ВАДИМОВИЧ

Київський інститут Національної гвардії України

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДІЙНОСТІ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ ЯК ФАКТОР ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВИХ ЗАВДАНЬ

Необхідність забезпечення надійності транспортних засобів у підрозділах сектору безпеки та оборони України обумовлена вимогами їх безпечної та ефективної експлуатації в умовах підвищених навантажень. Відповідно до положень Закону України «Про автомобільний транспорт» та Закону України «Про дорожній рух», технічний стан транспортних засобів повинен забезпечувати їх справність, безпеку руху та відповідність встановленим експлуатаційним вимогам. Умови воєнного стану значно ускладнюють дотримання регламентів технічного обслуговування, що підвищує ризики виникнення відмов і знижує ефективність використання техніки.

Мета дослідження. Обґрунтування ролі забезпечення надійності транспортних засобів у виконанні службово-бойових завдань та визначення ефективних організаційно-технічних заходів, спрямованих на підвищення їх технічної готовності в умовах інтенсивної експлуатації.

Суть дослідження. У сучасних умовах службово-бойової діяльності транспортні засоби є основним елементом забезпечення мобільності підрозділів, перевезення особового складу, матеріальних засобів та виконання спеціальних завдань. Надійність автомобільної техніки безпосередньо визначає здатність підрозділів своєчасно та безпечно виконувати поставлені завдання.

Практика експлуатації транспортних засобів у зоні бойових дій свідчить, що їх робота супроводжується підвищеними навантаженнями, рухом по пошкоджених дорогах, використаннім палива нестабільної якості та обмеженим доступом до сервісної бази. Це призводить до прискореного зносу вузлів і агрегатів, зокрема підвіски, трансмісії та паливної системи. Особливої уваги в умовах бойових дій потребує стан ходової частини транспортних засобів, яка зазнає найбільших навантажень унаслідок руху по пошкодженому дорожньому покриттю або бездоріжжю. Практика експлуатації свідчить, що саме елементи підвіски є одними з найбільш уразливих і часто стають причиною втрати працездатності транспортних засобів.

Зокрема, поширеними є випадки руйнування ресор у вантажних автомобілів внаслідок систематичного перевантаження та руху по нерівній місцевості, що призводить до просідання кузова, втрати геометрії підвіски та неможливості подальшої експлуатації. Також часто